

VIDENSCENTER PÅ ÆLDREOMRÅDET

Elektronisk nyhedsbrev

AKTUELLE NOTER NR. 1

3. JANUAR 2006

INDHOLD

HUSK vor konference

Ny røre om efterlønnen

Bedstes første sygedag

Få vælger livsvarig pension

Brug mere tid hos ældre

“Bland jer udenom”

40 mio. kr. til hospicer

Firedobling af demens

Ældre bor på kun 15 kvm

Lettere at få kørestole med fly

EU-pensionsforslag dyrt for statskassen

Store forskelle i arbejdsmiljøet

Forebyggelse af faldulykker
“Hold jer væk fra borgernes økonomi”
Større doser mod smerter ved kræft
Ældre stemmes oftere ud

HUSK vor konference

Der er endnu ledige pladser til Videnscenter på Ældreområdetets konference om ‘Hvordan udvikler og dokumenterer man de forebyggende hjemmebesøg’. Konferencen finder sted på Hotel Nyborg Strand i Nyborg den 1. februar 2006. *Læs nærmere om konferencen på vor hjemmeside www.aeldreviden.dk*

Ny røre om efterlønnen

Mens Socialdemokraterne er parat til at lempe på kravet om 38 års medlemskab af en a-kasse for at få ret til efterlønnen, overvejer regeringen at ændre på efterlønnen så ordningen på længere sigt afskaffes for en stor gruppe lønmodtagere. 38-årsreglen indgår i Socialdemokraternes forslag, der blev fremsat i sommer, og det går ud på gradvist at hæve både efterløns- og pensionsalderen med to år. Men forslaget mødte stor modstand fra en række højt- og mellemuddannede faggrupper, der pga. 38-årsreglen ikke ville kunne opnå efterløn.

De ændrede toner kaldes “meget fornuftigt” af Venstres politiske ordfører, Jens Rohde. “Vi er meget imod 38-årsforslaget, så der er bestemt grund til at kvittere for den socialdemokratiske udmelding. Det ser positivt ud. Også hos Det Konservative Folkeparti og de radikale er der tilfredshed med den socialdemokratiske opblødning, mens Dansk Folkeparti fortsat ønsker helt at frede efterlønnen. Formanden for fagforbundet 3F, Poul Erik Skov Christensen, giver ændringerne en lunken modtagelse: “Det er jo udtryk for, at det taktiske spil er gået i gang. Det er vigtigt, at efterlønnen først og fremmest bliver en ret for dem, der er udslidte efter lang tid på arbejdsmarkedet.

Men nu arbejder regeringen med flere nye modeller for efterlønnen: En går på at sænke eller fastfryse den nuværende ydelse, en anden vil modregne private pensioner og arbejdsmarkedspensioner i lighed med de regler, der allerede nu er gældende for dem, der går på efterløn som 60-årige. Da flere og flere sparer op til alderdommen, vil det betyde, at færre vil gå gavn af efterlønsordningen i fremtiden. Ganske vist kan det udhule incitamentet til at spare op til egen pension, men der vil være et stort sammenfald mellem de, der ikke har private pensioner, og de der føler sig nedslidte, før de når pensionsalderen. Og denne

gruppe arbejder regeringen på at kunne hjælpe med en helt ny ordning, der er forbeholdt nedslidte, som ikke kan få førtidspension. Pensionsalderen er også i spil i forårets velfærdsreformer. Men her er regeringen opmærksom på, at det er dyrere at have folk på efterløn end på pension, og at det derfor på kort sigt er billigere at bevare pensionsalderen på 65 år.

Regeringspartiet Det konservative Folkeparti ønsker i lighed med Det radikale Venstre helt at afskaffe efterlønnen, men det vil Socialdemokraterne og Dansk Folkeparti ikke gå med til.

Socialdemokraternes finans- og velfærdsordfører Henrik Sass Larsen erklærer, at partiet ikke har noget imod at diskutere skat, og han kunne godt tænke sig en bred drøftelse af at nedsætte skatten på arbejde. Men det får ikke regeringen til at ændre kurs. "Bundlinjen er den, at vi ikke vil blande skat med velfærd. Skat er ikke noget, man taler om. Det er noget, man gennemfører", siger finansminister Thor Pedersen.

Kilde: Politiken 21. og 22.12. 2005 samt 3.1. 2006.

Bedstes første sygedag

Lønmodtagerne skal have ret til 'Bedstes første sygedag' i lighed med 'Barnets første sygedag' og det skal være led i overenskomsterne, mener direktøren for Ældre Sagen, Bjarne Hastrup, i en ny bog. Han finder det vil skabe mere tryghed hos de ældre, der ikke vil føle sig til ulejlighed eller skulle frygte at tackle deres sygdom alene. "Det vil også styrke folk på arbejdsmarkedet, at de ved, at de har lov til f.eks. at følge deres ældre far eller mor til lægen eller sygehuset", siger han. 'Bedstes første sygedag' vil afløse de sygedage eller afspadseringsdage folk vælger at tage i dag for at støtte deres ældre familiemedlemmer. Bjarne Hastrup mener også, at det formentlig vil afholde en del danskere fra at trække sig tidligt fra arbejdsmarkedet.

På Christiansborg modtages forslaget positivt. Formanden for Folketingets socialudvalg, Pia Kristensen, synes det lyder "meget, meget sympatisk", men vil dog gerne se nogle analyser af de samfundsøkonomiske konsekvenser, før hun tager endelig stilling. Også socialminister Eva Kjer Hansen opfatter forslaget som et "vigtigt bidrag til debatten om, hvorvidt vi har den nødvendige fleksibilitet på arbejdsmarkedet til, at vi også kan tage vare på hinanden". Dog mener hun, at der er forskel på syge børn, der ikke kan være alene hele dagen, og syge forældre.

I Dansk Arbejdsgiverforening mener vicedirektør Povl-Christian Jensen, at

forslaget er “en dårlig idé”. Han fremhæver, at Danmark i forvejen er et af de lande, hvor folk har mest fri, og at der, bl.a. med den sjette ekstra fridagsuge, er en høj grad af fleksibilitet, der kan bruges på f.eks. syge børn “og for den sags skyld syge forældre”. Heller ikke i fagforbundet 3F eller i DJØF mener man, at det er et overenskomstspørgsmål, da det ikke har været rejst af medlemmerne.
Kilder: Berlingske Tidende 28.12. og Ritzau 29.12.2005.

Få vælger livsvarig pension

Knap 1,4 mio. danskere foretog slet ingen indbetalinger til livsvarige pensioner i 2003, hvis der ses bort fra ATP. En stadig stigende del af befolkningens pensionsopsparing indbetales til ordninger, der udbetales den dag man fylder 65 eller i rater, der typisk kun dækker de første 10 år af pensionsalderen, viser nye tal fra ATP. Hele 1,9 mio danskere i aldersgruppen 20-64 år indbetalte i 2003 mindre end 5.000 kr. til livsvarige pensioner. Det svarer til 59 pct. af aldersgruppen, men langt hovedparten – 1,4 mio. danskere – indbetalte ikke en krone til pensioner med livsvarige ydelser.

I 2003 var de samlede pensionsindbetalinger herhjemme på ca. 74,4 mia. kr., ekskl. ATP - heraf gik kun 32,5 mia. kr. til livsvarige pensioner. Af de penge går en del til ulykkes- eller invalideforsikringer. Indbetalingerne til livsvarige pensioner – de såkaldte livrenter – har siden 1999 udgjort en faldende andel af de samlede pensionsindbetalinger. I dag er niveauet ca. 43 pct. Faldet sker på trods af, at vi lever længere og længere. 83 pct. af kvinderne og 75 pct. af mændene, der i dag er 65 år, har udsigt til at blive over 75 år.

Velfærdskommissionen har anbefalet, at det lovmæssigt bliver et krav, at 70 pct. af de første 36.000 kr., der spares op til pension om året, skal placeres i livsvarige pensioner. Kim Valentin fra Finanshuset i Fredensborg er ikke i tvivl om, at mange flere danskere vil vælge en livsvarig pension – som han kalder et “kanonprodukt” - hvis der var færre omkostninger og mere gennemsigtighed forbundet med produktet.

Kilde: ATPs blad faktum, nr. 27, december 2005.

Brug mere tid hos ældre

Selv om de pårørendes engagement i dag er større end før, opfordrer en lang række organisationsformænd de pårørende til at gøre en ekstra indsats over for familiens gamle. For der er fortsat mange ældre, der sidder ensomme på plejehjem eller i eget hjem og må se langt efter besøg fra familien. Erik Lehm,

der er formand for Leder Forum, ser således gerne at de pårørende kommer oftere på besøg og er mere med i samtaler med de ældre og personalet. Bjarne Hastrup mener ikke, at de ældre forventer, at de pårørende skal tage sig af tunge opgaver: "De gamle bliver irriterede over, at de pårørende skal komme og gøre rent og skifte blomstervand. De vil hellere snakke og høre nyt – ja bare være samme med dem", siger han.

FOA's formand, Dennis Kristensen, er dog ikke i tvivl om, at udviklingen går i retning af, at "generationerne vil være mere solidariske over for hinanden, og begynde at stille krav til, at der skal være mulighed for at være en hel familie. Hvis vi kigger ind i fremtiden, vil familiebegrebet blive udvidet", siger han. Men ifølge formanden for KL's socialudvalg, Vagn Ry Nielsen, er ensomhed et af de største problemer i den ældre del af befolkningen. Han er ikke i tvivl om, at der sidder en del mennesker med dårlig samvittighed over, at de ikke besøger deres pårørende så tit, som de gerne ville, fordi de bor og arbejder langt væk. Men i så fald er det vigtigt, at de ældre har kontakt med kommunen og med de frivillige organisationer - "og også at de ældre selv engagerer sig".

Kilde: Berlingske Tidende 29.12.2005.

"Bland jer udenom"

Slik, madvaner og opdragelse er det største konfliktstof, når bedsteforældre skal passe børnebørnene, fremgår det af en Vilstrup-analyse for Politiken. Alligevel siger hovedparten af såvel forældre som bedsteforældre, at der ikke er problemer, selv om 22-23 pct. af begge parter mener, at det ofte eller en gang imellem sker at parterne ikke er enige. For forældrene tæller uenighed om slikvaner og opdragelse højest med henholdsvis 46 og 41 pct. På tredjepladsen med 34 pct. kommer børnenes madvaner. Andre emner er aktivitetsforbruget og indholdet i aktiviteterne for børnene, børnenes tv-forbrug, sengetider samt bedsteforældrens livsstil- og rygevaner. For bedsteforældrene tegner uenigheden om børnebørnenes opdragelse og madvaner sig for de største problemer med henholdsvis 68 og 15 pct. Dernæst følger de øvrige. Hver femte bedsteforældre er rygende uenige med deres børns opdragelse af børnebørnene.

Grethe Kragh-Müller, der er lektor ved Danmarks Pædagogiske Universitet, finder "det lidt spøjst", at de angiver en uenighed, men samtidig lader, som om den ikke er der. "Hvis ens forældre blander sig i opdragelsen af børnene, bliver det oplevet som en kritik af måden, man er forældre på". Derfor finder hun det afgørende, at bedsteforældrene respekterer forældrenes holdninger og mærkesager over for børnene: "Hvis forældrene ikke

vil have at deres små børn får slik, så bør bedsteforældrene lade være med at give dem slik". Mht. opdragelsen bør bedsteforældrene dog være ægte i forhold til deres egne værdier. "Men i bund og grund skal bedsteforældrene jo ikke være opdragere. De skal bruge tiden på at have det rart." Og børnebørnene kan sagtens finde ud af, at spillereglerne er forskellige, men de bør ikke lægge øre til konflikterne.

Konfliktmægler og samlivsrådgiver Ingrid Ann Watson mener derimod, at forældrene skal blande sig helt uden om, når bedsteforældrene passer deres børnebørn eller tage konsekvensen og passe børnene selv. For hun finder det både absurd og paradoksalt, at forældrene først kommer og beder om hjælp, og når bedsteforældrene så har sagt ja, så vil forældrene styre, hvordan de skal være sammen. Især mødre har behov for at markere, at de nu er blevet voksne og "det er virkelig et mistillidsvotum, vi møder dem (bedsteforældrene, red.) med". Og hun fortsætter:

"Vi ville aldrig opføre os sådan, som vi gør over for bedsteforældrene i vores børns daginstitution. Der står vi ikke og råber op om, at børnene bør have citroner i stedet for appelsiner til eftermiddagshygge. Det ville være en god idé at samarbejde med bedsteforældrene på samme måde, som vi gør med pædagogerne", fastslår hun.

Kilde: Politiken 27.12.2005.

40 mio. kr. til hospicer

Fonden Realdanmark har afsat 40 mio. kr. til at støtte etableringen af hospicer for døende patienter. Støtten skal gå til projektering og bygning af hospicer, der skal være eksempler til efterfølgende for andre hospicer i Danmark. I forvejen har fonden støttet et såkaldt modelprogram med retningslinjer for drift og rammer for 'Det gode Hospice', og de nye penge skal bruges til at udmønte ideerne herfra. De 40 mio. skal gå til nogle af de hospiceprojekter, der er undervejs som resultat af regeringens og Dansk Folkepartis aftale om at oprette hospicer i samtlige amter.

Kilde: Ritzau 20.12.2005.

Firedobling af demens

Antallet af mennesker med demens anslås ifølge en rapport i tidsskriftet The Lancet at blive fordoblet hvert 20. år. Det skønnes, at 24,3 mio. mennesker på verdensplan er ramt af demens, og at antallet i 2040 vil være steget til 81,1 mio.

Formanden for den internationale Alzheimerforening, Orien Reid, finder, at de nye tal er så alarmerende, at de kræver en reaktion fra beslutningstagere rundt om i verden: "Vi står over for en tikkende bombe", siger han og opfordrer til, at regeringerne begynder at planlægge en strategi for, hvordan sundhedsressourcerne skal sættes ind. I dag er der anslået 80.000 mennesker med demens i Danmark.

Kilde: Politiken 21.12.2005.

Ældre bor på kun 15 kvm

Flere tusinde svage ældre i København er henvist til at bo på plejehjem med værelser på kun 15 kvm og med badeværelser, der blot er på tre-fire kvm. Det får nu Københavns Kommune til at igangsætte planer om ombygning og modernisering af i alt 3.000 utidssvarende plejeboliger til en samlet pris, som ventes at løbe op i flere mia. kr. og som vil vare adskillige år, fremgår det af tal fra kommunen. Den første plan for ombygning af de 1.600 mest utidssvarende plejeboliger er politisk vedtaget og prissat til 1,7 mia. kr. Til foråret kommer endnu en plan for de sidste 1.400 boliger, der heller ikke har en acceptabel standard.

Kilde: Berlingske Tidende 28.12.2005.

Lettere at få kørestole med fly

Med et massivt flertal har Europaparlamentet vedtaget at indføre ens, klare regler for, hvordan handicappede flypassagerer skal behandles, og hvilke rettigheder de har. Med den nye lov vil det ikke længere være op til de enkelte flyselskaber og lufthavne at afgøre, hvilken service, de vil tilbyde handicappede. De skal være sikret den nødvendige assistance fra de ankommer til lufthavnens parkeringsplads uden at det koster dem en krone.

"Det er en afgørende beslutning. I dag gør hver lufthavn tingene på deres måde, og i nogle lufthavne, f.eks. Kastrup, varetager tre forskellige firmaer de handicappede på tre forskellige måder", siger Stig Langvad, der er formand for De Samvirkende Invalideorganisationer. Fremover bliver ansvaret lufthavnenes, der dog får ret til at opkræve en afgift fra flyselskaberne afhængig af deres passagertal. Det kan betyde at de flyrejsende i solidaritetens navn må betale lidt højere priser.

Kilde: Politiken 29.12.2005.

EU-pensionsforslag dyrt for statskassen

Nu vi er ved EU: EU-Kommissionen har fremsat et forslag, der skal sikre, at lønmodtagere ikke mister deres pensionsrettigheder, når de skifter arbejde. Formålet er at sikre arbejdskraftens frie bevægelighed inden for de enkelte EU-lande, men også på tværs af landegrænserne. Den danske regering støtter forslaget, fremgår det af et notat til Folketinget, men det bliver dyrt for statskassen.

For hvis EU-landene vedtager forslaget, betyder det, at alle bidrag til pensionsordninger skal tilbagebetales eller overføres, hvis et ansættelsesforhold afsluttes og pensionsrettigheder endnu ikke er optjent. Samtidig må aldersgrænsen for opnåelse af pensionsrettigheder ikke være højere end 21 år, og krav om anciennitet for medlemskab af en pensionsordning må højst udgøre et års ansættelse. Forslaget vil desuden betyde, at der opstilles fælles EU-regler om størrelsen på gebyrer, når lønmodtagerne skifter pensionskasse, og om at informationer skal være skriftlige og let-forståelige.

Der er nok lang vej igen, før forslaget bliver omsat til egentlig EU-lov. Den danske regering forudser, at sagen forventes at kræve en lang og indgående behandling. Blandt andet fordi der er store forskelligheder på de enkelte landes regler på området, og fordi forslaget kræver enstemmighed blandt alle 25 EU-lande.

Både regeringen og flere organisationer som FTF, KL og Forsikring og Pension peger på, at det er vigtigt, at der tages hensyn til særlige nationale forhold. Samtidig advarer Amdtsrådsforeningen i dens hørings svar imod, at fælles EU-regler kan føre til skattespekulation.

Kilde: Ritzau 30.12.2005.

Store forskelle i arbejdsmiljøet

Der er så store forskelle i det psykiske arbejdsmiljø i kommunerne i mellem, at man ikke kan tegne et ensartet billede af arbejdsmiljøet for de ansatte i ældresektoren. Men de store forskelligheder viser, at der er muligheder for at forbedre det psykiske arbejdsmiljø i de kommuner, som nu har problemer, viser en undersøgelse fra Arbejdsmiljøinstituttet.

Af ansatte med direkte brugerkontakt er SOSU-hjælperne den gruppe, som oplever de dårligste muligheder for at levere en fleksibel hjælp med mulighed for selvbestemmelse hos brugerne. Men der er stor forskel på, hvordan personalegrupperne i ældreplejen oplever arbejdsmiljøet. Plejepersonale med

direkte brugerkontakt oplever i større grad højere følelsesmæssig krav og høje krav om at skjule følelser i arbejdet. Ledere og aktivitet- og terapipersonalet er de grupper, som oplever mest indflydelse i arbejdet. Servicepersonalet er til gengæld den gruppe, hvor flest rapporterer om små udviklingsmuligheder.

To ud af fem ansatte i ældreplejen oplever en høj ledelseskvalitet, hvilket er en større andel end blandt danske lønmodtagere. Og flere medarbejdere finder mening i arbejdet.

Godt halvdelen af plejepersonalet svarer, at de ofte har tid til at være fleksible hos de ældre brugere. En lige så stor gruppe oplever, at de ofte tager sig tid til at tale med de ældre eller tid til at udføre nogle opgaver sammen med dem. Mange medarbejdere oplever, at deres ledere bakker op om, at der kan ske afvigelser fra det aftalte.

Hver fjerde medarbejder forventer ikke at arbejde på samme arbejdsplads om fem år. En større del af de yngste medarbejdere (18-29 år) mener desuden ikke, at de vil vælge samme arbejde igen. Så hvis man vil fastholde denne gruppe, kan et godt arbejdsmiljø være udslagsgivende. De ældste medarbejdere (50-59 år) forventer at holde tidligere op med at arbejde end andre lønmodtagere.

Undersøgelsen er den første del af en undersøgelse omfattende 36 kommuner og deres 9.950 medarbejdere i ældreplejen. I løbet af i år vil der komme rapporter om det fysiske arbejdsmiljø, kvalitet i ældreplejen, vold, trusler og mobning i ældreplejen samt ledelse og samarbejde.

Undersøgelsen 'Psykisk arbejdsmiljø i ældreplejen' er skrevet af Vilhelm Borg, Thomas Clausen, Charlotte Frandsen og Jacob Hilden Winsløw. Rapporten kan downloades gratis på www.ami.dk/for-sosu, bestilles på www.arbejdsmiljobutikken.dk eller på tlf. 3916 5230.

Forebyggelse af faldulykker

Faldulykker er en af de største trusler mod ældres sundhed. Hvert år kommer 40.000 ældre over 65 år på skadestuen, fordi de er faldet. Mest alvorligt er brud på hoften, der i hvert andet tilfælde fører til en plejehjemsplads, fordi den ældre aldrig kommer til at fungere som før. Men faldene kan rent faktisk forebygges med fysisk træning, vitamintilskud og korrekt medicin, der ikke giver bivirkninger i form af svimmelhed. Og falder man alligevel, kan en hoftebeskytter være det, der gør, at faldet ikke resulterer i et brud. Derfor er Sundhedsstyrelsen nu på vej med en række anbefalinger, der skal sikre, at ingen ældre sendes hjem fra

skadestuen efter et fald, før lægen har lavet en grundig vurdering af deres risiko for at falde igen.

“Fald fører jo ofte til bekymring hos den ældre. Er hun faldet i bussen, tør hun måske ikke længere tage bussen, og på den måde begrænser angsten det sociale liv. Mange tror også, at det bare er dem, der går og falder, og så letter det at få at vide, at faldulykker er det største sundhedsproblem for ældre”, siger sundhedskonsulent i Københavns Kommune Lene Rasmussen.

Læs også Marianne Schrolls artikel i det nyeste nummer af videnscentrets tidsskrift 'Alderens nye sider'.

Kilde: Kristeligt Dagblad 22.12.2005.

“Hold jer væk fra borgernes økonomi”

LederForum ofrer i sit seneste nummer en del plads på, hvordan medarbejderne i ældreplejen skal undgå at blive beskyldt for at stjæle fra borgerne. Det hedder således: “Det kan ikke siges tit nok: Hold jer så langt væk som muligt fra borgernes økonomi. Det er den aller, aller bedste måde, at komme ubegrundede beskyldninger om tyveri og bedrageri i forkøbet. Socialministeriet udgav i 1998 vejledningen 'Betaling, administration og opbevaring mv. af midler for personer med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne'. Trods den håbløse titel rummer vejledningen mange gode råd og anvisninger, som alle, der arbejder i ældreplejen, med fordel kan gøre sig bekendt med”, hedder det.

Kilde: LederForum 18/05.

Større doser mod smerter ved kræft

Danmark er et af de lande, der har det højeste forbrug af morfin og morfinlignende medicin. Forbruget er stigende, og især kræftpatienter får større doser af de stærkeste præparater. Alene i årene 1993-1998 voksede deres forbrug med 85 pct., viser en fynsk undersøgelse, der er foretaget af læge Lene Jarlbæk. Hun har netop forsvaret en ph.d.-afhandling ved Syddansk Universitet om kræftpatienters brug af opioider, der er den faglige betegnelse for morfinpræparater. Hvorvidt forbruget er for højt eller for lavt er umuligt at sige, da der ikke findes noget overblik over, hvordan forbruget fordeler sig. Desuden er sammenhængen mellem forbrug og kvalitet i smertelindring aldrig videnskabeligt blevet eftervist.

Lene Jarlbæk, der selv er kræftlæge, ved, at smerter ved kræft er et udbredt

fænomen: For 30 pct. af alle nye kræftpatienter, 50 pct. af dem, der er i aktiv behandling, samt 70-90 pct. af de patienter, der har en fremskreden kræftsygdom, har behandlingskrævende smerter. I mange tilfælde viger behandlerne tilbage for at give morfinpræparater af frygt for at patienterne bliver afhængige eller udvikler tolerans, så medicinen ikke virker længere.

I hendes tredelte undersøgelse indgår 26.000 fynske patienter. Den første undersøgelse, der dækker årene 1993-1997, viser, at 14 pct. af alle fynske patienter, der fik morfin eller morfinlignende medicin, havde en kræftdiagnose. Kræftpatienterne brugte 22 pct. af det samlede forbrug af opioider, og de var årsag til den stigning, der var i forbruget af de stærkeste morfinpræparater. Til gengæld var deres andel af den generelle stigning i forbruget af de svage opioider næsten ikke af betydning. Den anden undersøgelse, der dækker årene 1994-1998, viste, at kræftpatienterne begyndte at få opioider tidligere i sygdomsforløbet. Samtidig var det tydeligt, at to nye lægemidler blev brugt i stigende grad, nemlig det svage opioid, tramadol, og det stærkere opioid, transdermal fentanyl. Den tredje undersøgelse fulgte 4.000 patienter, der fik diagnosticeret kræft i 1997 og 1998, frem til 2003. En femtedel af de nye kræftpatienter fik opioidbehandling omkring diagnosetidspunktet og i alt fik lidt over halvdelen – 55 pct. - brug for den smertestillende medicin i løbet af de første 14 måneder, og af dem var 43 pct. døde, da de startede behandlingen. Men Jarlbæk understreger, at 44 pct. af dem, der startede en behandling med opioider, holdt op igen. "Tallet er vigtigt, fordi det viser, at man ikke hænger på medicinen, når man først er kommet i gang", siger hun.

Et delresultat af hendes undersøgelse er brugen af transdermal fentanyl – et plaster, der sat på huden giver smertelindring i tre døgn. Det blev markedsført i 1996 og blot to år senere tegnede plastret sig for en tredjedel af den mængde opioider, der blev ordineret til kræftpatienter, og dermed udgjorde det samme andel som morfin, der hidtil havde været det mest anvendte opioid. "Men transdermal fentanyl er et meget stærkt opioid, og det indeholder mængder, som kun bør gives til smertepatienter med et stort dagsbehov. Så det er værd at vurdere, om plastret skaber risiko for overdosering", siger Lene Jarlbæk.
Kilde: NYVIDEN, Januar 2006, nr. 1, fra Syddansk Universitet.

Ældre stemmes oftere ud

Mens de amerikanske deltagere i tv-quizen 'Det svageste led' ikke diskriminerede over for sorte og kvinder, brød de sig ikke om latinoer eller ældre – de blev stemt ud med fynd og klem. Økonomer taler om to forskellige former for diskrimination. Smagsbaseret diskrimination, hvor man diskriminerer mod

personer, man grundlæggende bare ikke bryder sig om, og informationsbaseret diskrimination, hvor man diskriminere fordi man tror, at den anden person savner evner, viden eller andre egenskaber. De ældre i quizzen blev stemt ud af førstnævnte årsag. Så noget kunne tyde på, at de andre spillere bare ikke gider være i stue med ældre mennesker...

Kilde: Politiken 30.12.2005.

Framelding: <mailto:noterlist-off@aeldreviden.dk>

Tilmelding: <mailto:noterlist-on@aeldreviden.dk>

AKTUELLE NOTER, der er Videnscenter på Ældreområdet elektroniske nyhedsbrev, udsendes ca. hver 14. dag. Udvalget sker hovedsageligt efter et sagligt kriterium for, hvad der vil være væsentlig viden for vore brugere. Med AKTUELLE NOTERs korte, journalistiske form er det hensigten at skabe et nemt overblik over, hvad der sker på feltet.

Vi modtager gerne relevant materiale til brug for AKTUELLE NOTER - også fra forskere.

Du er velkommen til frit at bruge og kopiere AKTUELLE NOTER. Husk dog at kreditere Videnscenter på Ældreområdet og primærkilderne, der vil være anført under den enkelte note.

Du må også gerne opfordre andre til at tilmelde sig note-servicen.

Husk også vor hjemmeside <http://www.aeldreviden.dk> og vor direkte telefonlinje 3940 5847

Ønske om abonnement på det trykte tidsskrift 'Alderens nye sider' og andre publikationer samt henvendelser vedrørende videnscentrets arrangementer og øvrige tjenester rettes IKKE til denne mail-adresse, men til: <mailto:mail@aeldreviden.dk>

Redaktion: Anne Brockenhuus-Schack, <mailto:noter@aeldreviden.dk>

Videnscenter på Ældreområdet er en uafhængig og selvejende institution, hvis primære formål er at indsamle, bearbejde og formidle viden om forskning, forsøg og udvikling på ældreområdet. Centret arbejder for ældres ligestilling, ligebehandling og ligestilling samt for at styrke ældres muligheder for aktivitet, deltagelse, synlighed og indflydelse i samfundet - og samtidig forebygge negative konsekvenser af sygdom, svækkelse og isolation.